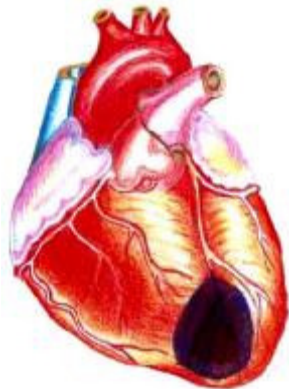

TROMSØ INDREMEDISINSKE SPESIALISTSENTER as (TIS as)

Modifisert fra Norsk Elektronisk Legehåndbok 2009

Akutt hjerteinfarkt - en oversikt

Hva er akutt hjerteinfarkt?

Hjertet er en sterk muskel som pumper blod ut i blodårene og som dermed sørger for at blodet sirkulerer i kroppen. Hjertet får tilført sine næringsstoffer og surstoff (oksygen) fra blodårer som befinner seg utvendig på hjertet, de såkalte kransårene eller koronararteriene. Et hjerteinfarkt oppstår når en slik arterie, eller en sidegren av den, blir blokkert av en blodpropp. Blokkeringen medfører utilstrekkelig blodforsyning og skade på en del av hjertet. Siden det er flere blodårer som forsyner hjertet med oksygen, vil omfanget og lokaliseringen av skaden avhenge av hvilket blodkar, hvor det er blokkert og om andre blodkar kan overta blodforsyningen.

Symptomene kommer brått og beskrives som klemmende eller snørende smerter midt i brystet, ofte med strålinger ut mot venstre arm, hals eller underkjeve. Du blir ofte tungpustet og kvalm, og det er vanlig at du kaldsvetter. Smertene lindres ikke med inntak av nitroglycerin.

Årlig registreres 10.000-15.000 tilfeller av hjerteinfarkt i Norge.

Hva forårsaker akutt hjerteinfarkt?

Den umiddelbare mekanismen ved et akutt hjerteinfarkt er vanligvis at det opptrer en rift i en åreforkalkning, og det dannes en blodpropp (trombose) som fører til at koronararterien tettes igjen. Muskelvevet som mottar sin blodforsyning fra denne blodåren, dør og vil over dager og uker bli til et tynt vev. Muskelvevet erstattes med bindevev, som i et arr, og det mangler evnen til å trekke seg sammen. Etter et hjerteinfarkt blir derfor hjertet varig svekket. Omfanget av svekkelsen avhenger av omfanget av tapte muskelvev.

Flere faktorer gjør deg mer utsatt for å utvikle hjerteinfarkt:

- Røyking er den viktigste årsaken til sykdommen
- [Høyt kolesterol](#)
- Mangel på mosjon
- [Høyt blodtrykk](#)
- Stress
- Menn er generelt mer utsatt enn kvinner

Hvordan behandles tilstanden?

Pasienter med akutt hjerteinfarkt blir lagt inn på sykehus straks. Det kortsiktige målet med behandlingen er å gjøre skaden på hjertet så liten som mulig. På lang sikt søker legene å redusere faren for nye hjerteinfarkt.

Egenbehandling

Det er flere ting du selv bør sørge for:

- Det aller viktigste er å [stumpe røyken](#)
- [Sunt kosthold](#) med mindre fett, mer fiber og grønnsaker er også viktig for å redusere kolesterolet
- [Mosjon](#) er viktig for hjertet og blodårene
- Du bør unngå for mye stress

Medikamentell behandling

På sykehus gir legene medikamenter som løser opp blodproppen ([trombolytisk behandling](#)). Dersom dette skjer raskt, kan det minske infarktets størrelse betydelig.

- [Betablokker](#) er en type medisiner som brukes det første året etter et infarkt, fordi det har vist seg at det reduserer faren for tilbakefall noe
- [Acetylsalisylsyre](#) brukes både i akutsituasjonen og for å forebygge nye hjerteinfarkt. I noen tilfeller kan det også være aktuelt å bruke sterkere blodfortynnende behandling enn acetylsalisylsyre
- [Medisiner som senker kolesterolet](#), anbefales til de aller fleste etter gjennomgått hjerteinfarkt. Også dette har vist seg å ha forebyggende effekt mot nye infarkt
- Andre medikamenter kan også komme på tale

Annen behandling

Ved større sykehus utføres i økende grad [perkutan koronar intervensjon \(PCI\)](#) ved akutt hjerteinfarkt. Du vil da innen ca. 6 timer (helst innen 3 timer) gjennomgå en hjertekateterisering hvor legene tar bilder av koronararteriene og finner innsnevninger og ev. blokkeringer. Som en fortsettelse av hjertekateteriseringen gjøres det såkalt ballongdilatasjon og ev. stenting. Det trange partiet "sprenget ut" og en stent (en slags armering) blir liggende igjen på det trange stedet for å holde arterien åpen. Blodtilførselen bedres, skaden på hjertemuskelen blir mindre og langtidsutsiktene blir bedre.

Ulempen er at det er få sykehus som kan gjøre angioplastikk. Eventuelt må en pasient med akutt hjerteinfarkt transporteres i løpet av de første timene til et sykehus som kan utføre inngrepet.

Hvordan er langtidsutsiktene?

Hjerteinfarkt er en svært alvorlig tilstand som utvikler seg raskt. Over 90% overlever et akutt hjerteinfarkt. Blir du innlagt på sykehus, er sjansene gode. Jo yngre du er, jo bedre er prognosen.

Med moderne behandling og forandring av livsstil er det gode muligheter for å unngå nye infarkt.

En farlig komplikasjon er rytmeforstyrrelse i hjertet. Dette forekommer oftest i akutfasen. Derfor blir du nøye overvåket og behandlet under sykehusoppholdet.

Du kan også utvikle [hjertesvikt](#) etter et infarkt. Det betyr at hjertet ikke pumper godt nok til å opprettholde en tilfredsstillende blodsirkulasjon. Dette gir seg utslag i dårligere fysisk prestasjonsevne og tung pust.